

Φορολογία ασκούμενων και νέων δικηγόρων

Σημειώσεις: Χριστοπούλου Ειρήνη

Ασκούμενοι δικηγόροι: Αμειβόμενοι με παραστατικό παρεχόμενων υπηρεσιών (τίτλος κτήσης)

- ▶ Δεν χρειάζεται να γίνει έναρξη σε ΔΟΥ. Προϋπόθεση ότι το ετήσιο εισόδημα δεν υπερβαίνει τις 10.000€.
- ▶ Υποχρέωση απογραφής στον ΕΦΚΑ με ιδιότητα «Αμειβόμενος με παραστατικό παρεχόμενων υπηρεσιών» ανεξάρτητα αν έχει απογραφεί ή όχι για άλλη απασχόληση. Αρμόδια υπηρεσία για την απογραφή είναι η Τοπική Διεύθυνση του τόπου κατοικίας του.
- ▶ Για την απογραφή απαιτείται η υποβολή αντιγράφου σύμβασης, ή, στις περιπτώσεις προφορικής συμφωνίας, Υπεύθυνη Δήλωση με την οποία δηλώνεται η πρόθεση παροχής υπηρεσιών αμειβόμενου με Παραστατικό Παρεχόμενων Υπηρεσιών.

- Η έκδοση παραστατικού καθώς και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών γίνονται από τον εργοδότη.
- Το εισόδημα ασκούμενου δικηγόρου που προκύπτει από πρακτική άσκηση φορολογείται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία και υπάρχει προσυμπληρωμένο στη φορολογική δήλωση.
- Το 30% του εισοδήματος θα πρέπει να καλυφθεί με ηλεκτρονικές αποδείξεις για να μην προκύψει φόρος. Παράδειγμα: ασκούμενος δικηγόρος με ετήσιο εισόδημα 7.200€ θα πρέπει να πραγματοποιήσει ηλεκτρονικές δαπάνες ποσού 2.160€ ($7.200 \cdot 30\%$).

Έναρξη δικηγόρου σε ΔΟΥ-δικαιολογητικά:

- Βεβαίωση από μητρώο Δικηγορικού συλλόγου
- Αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας
- Αποδεικτικό επαγγελματικής έδρας: μισθωτήριο ή Ε9
- Συμπληρωμένο έντυπο Δ210

Μετά την ολοκλήρωση της έναρξης σε ΔΟΥ δηλώνω ηλεκτρονικά σε ΕΦΚΑ την επιλογή ασφαλιστικής κατηγορίας.

Παραδείγματα σε αμοιβή δικηγόρων:

ΑΜΟΙΒΗ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΜΕ ΦΠΑ	1.000,00
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΥ:	1.000,00
ΦΠΑ	240,00
ΣΥΝΟΛΟ	1.240,00
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ 20%	200,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΠΟΣΟ	1.040,00

ΑΜΟΙΒΗ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	1.000,00
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΥ:	1.000,00
ΦΠΑ	
ΣΥΝΟΛΟ	1.000,00
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ 20%	200,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΠΟΣΟ	800,00

- Τα τιμολόγια καθαρής αξίας άνω των 300€ υπόκεινται σε παρακράτηση 20%. Η απόδοση παρακρατούμενου φόρου γίνεται από τον εργοδότη.
- Όσοι υπάγονται σε καθεστώς ΦΠΑ τον αποδίδουν ανά τρίμηνο με υποβολή περιοδικής δήλωσης σε site της ΑΑΔΕ. Το πρώτο τρίμηνο υποβάλλεται μέχρι 30/4, το δεύτερο τρίμηνο μέχρι 31/07 κ.ο.κ. Προκύπτει μια ταυτότητα οφειλής για πληρωμή που μπορείτε να την εξοφλείτε εφάπαξ ή σε 2 δόσεις.
- Από το συνολικό πληρωτέο που θα καταβληθεί τραπεζικά θα πρέπει να πληρώσω τις ασφαλιστικές εισφορές και τον ΦΠΑ που μου αντιστοιχεί .

Δαπάνες που καταχωρούνται ως έξοδα:

- Από ΦΠΑ: βιβλία, γραφική ύλη, φωτοτυπίες, συνδρομές (νομικού περιεχομένου), έπιπλα (βιβλιοθήκη, γραφείο, ράφια), διακοσμητικά, λογαριασμός κινητής τηλεφωνίας, υπολογιστής, κινητό, laptop, tablet, θήκη, σκληρός δίσκος, USB, πληκτρολόγιο, παραστατικό λογιστή/δικαστικού επιμελητή.
- Από εισόδημα: γραμμάτια, έξοδα υποδοχής και φιλοξενίας, δαπάνες για ταξίδια, μεταφορές, ενδυμασίας

Βάσει νόμου καταχωρούνται οι δαπάνες **που πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης.**

Οι επιχειρήσεις που υπάγονται σε καθεστώς απαλλαγής ΦΠΑ εκπίπτουν ολόκληρο το έξοδο από την φορολογία εισοδήματος.

Παράδειγμα: Αγορά γραφικής ύλης 124€ (100€ καθαρή +24€ ΦΠΑ)

- Ο δικηγόρος που υπάγεται σε καθεστώς ΦΠΑ αφαιρεί από τα έσοδα του 100€ και φορολογείται για 900€ (1.000-100). Τα 24€ τα έχει εκπέσει από την περιοδική δήλωση ΦΠΑ.
- Ο δικηγόρος με απαλλαγή ΦΠΑ φορολογείται για 876€ (1.000-124).

Παράδειγμα δήλωσης ΦΠΑ

Δικηγόρος έχει τιμολογήσει το χρονικό διάστημα Ιανουάριος-Μάρτιος έσοδα αξίας 3.000€ και έχει κάνει έξοδα για γραφική ύλη και καρέκλα γραφείου αξίας 150€.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΦΠΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ			
ΕΣΟΔΑ	3.000,00	ΕΞΟΔΑ	150,00
ΦΠΑ ΕΣΟΔΩΝ	720,00	ΦΠΑ ΕΞΟΔΩΝ	36,00
ΠΛΗΡΩΤΕΟΣ ΦΠΑ (720-36)	684,00		
1η ΔΟΣΗ ΜΕΧΡΙ 30/04	342,00		
2η ΔΟΣΗ ΜΕΧΡΙ 31/05	342,00		

Φορολογία δικηγόρων:

- Ως μισθωτός (μπλοκάκιας) εφόσον τηρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις: α) **έγγραφες συμβάσεις** παροχής υπηρεσιών ή συμβάσεων έργου, με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες τα οποία δεν υπερβαίνουν τα τρία (3) ή, εφόσον υπερβαίνουν τον αριθμό αυτόν, ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ακαθάριστου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα προέρχεται από ένα (1) από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που λαμβάνουν τις εν λόγω υπηρεσίες, β) δεν έχει την εμπορική ιδιότητα, γ) **δεν διατηρεί επαγγελματική εγκατάσταση που διαφέρει από την κατοικία του** δ) δεν είναι ταυτόχρονα έμμισθος.
- Ως ελεύθερος επαγγελματίας

Και στις 2 περιπτώσεις η κλίμακα φορολογίας είναι:

Εισόδημα (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής
0,00 έως 10.000,00	9%
10.000,01 έως 20.000,00	22%
20.000,01 έως 30.000,00	28%
30.000,01 έως 40.000,00	36%
Άνω 40.000,01	44%

Διαφορές σε φορολογία:

- Ο «μπλοκάκιας» το μοναδικό έξοδο που μπορεί να αφαιρέσει είναι οι ασφαλιστικές εισφορές του. Μειώνεται ο φόρος του κατά 777€ (άγαμος χωρίς τέκνα για εισόδημα μέχρι 12.000€).
- Ο ελεύθερος επαγγελματίας εκπίπτει όλες τις δαπάνες που είναι καταχωρημένες στα βιβλία του χωρίς να δικαιούται μείωση φόρου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Δικηγόρος με έσοδα 12.000€ , εισφορές 2.300€, Υπόλοιπα έσοδα: 1.200€

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΜΠΛΟΚΑΚΙΑΣ	
ΕΣΟΔΑ	12.000,00
ΕΙΣΦΟΡΕΣ	2.300,00
ΚΕΡΔΟΣ	9.700,00
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ 20%	2.400,00
ΦΟΡΟΣ 9%	873,00
ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ	777,00
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΙ	96,00
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΟΡΟΥ ΛΟΓΩ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ (2.400-96)	2.304,00

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΕΛ.ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	
ΕΣΟΔΑ	12.000,00
ΕΙΣΦΟΡΕΣ	2.300,00
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	1.200,00
ΚΕΡΔΟΣ	8.500,00
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ 20%	2.400,00
ΦΟΡΟΣ 9%	765,00
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΟΡΟΥ ΛΟΓΩ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ (2.400-765)	1.635,00

Τεκμαρτή φορολόγηση δικηγόρων:

Με τον Ν.5073/2023 θεσπίστηκαν νέες διατάξεις για τη φορολόγηση νέων επιχειρήσεων με τεκμαρτό τρόπο. Το ετήσιο ελάχιστο εισόδημα μιας ατομικής επιχείρησης τεκμαίρεται ότι δεν μπορεί να υπολείπεται του ετήσιου κατώτατου μισθού όπου για το 2023 είναι $780\text{€} * 14 \text{μισθοί} = 10.920$ και ο οποίος προσαυξάνεται κατά 10% ανά τριετία μετά το 6^ο έτος δραστηριότητας.

Το τεκμαρτό ελάχιστο εισόδημα διαμορφώνεται ως εξής:

Έτη επαγγελματικής δραστηριότητας	Μείωση ή προσάυξηση	Τεκμήριο
1 έως 3	απαλλαγή	-
4	μείωση κατά 2/3	3.640,00
5	μείωση κατά 1/3	8.280,00
6		10.920,00
7 έως 9	προσαύξηση 10%	12.012,00
10 έως 12	προσαύξηση 10%	13.104,00
άνω των 12	προσαύξηση 10%	14.196,00

- Αν η ατομική επιχείρηση απασχολεί υπάλληλο τα διπλανά ποσά συγκρίνονται με τις ετήσιες μικτές αποδοχές του υψηλότερα αμειβόμενου υπαλλήλου και επιλέγεται το μεγαλύτερο εξ' αυτών.
- Προσαυξάνεται το τεκμήριο για τους επαγγελματίες , που έχουν υψηλότερο τζίρο από τον μέσο όρο του κλάδου (ΚΑΔ) που απασχολούνται και προσδιορίζεται σε ποσοστό 5% επί της διαφοράς.
- Προσαυξάνεται το τεκμήριο για επαγγελματίες με 10% επί του ετήσιου κόστους μισθοδοσίας

Παραδείγματα δικηγόρων (με παραδοχή ότι ο μέσος όρος των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων που δηλώθηκαν στον ΚΑΔ «Νομικές υπηρεσίες» είναι 15.000€)

Παράδειγμα 1:

Δικηγόρος 6ετίας, χωρίς υπαλλήλους με ακαθάριστα έσοδα 12.000€ και έξοδα 5.000€. Βάσει λογιστικών βιβλίων έχει καθαρά κέρδη **7.000€** και φόρο εισοδήματος $7.000 * 9\% = 630€$. Με βάση το νέο σύστημα φορολόγησης το ελάχιστο εισόδημα του είναι **10.920€** και ο φόρος $10.000 * 9\% + 920 * 22\% = 1.102,40€$.

Παράδειγμα 2

Δικηγόρος 15ετίας, χωρίς υπαλλήλους με ακαθάριστα έσοδα 25.000€ και έξοδα 5.000€. Βάσει λογιστικών βιβλίων έχει καθαρά κέρδη **20.000€** και φόρο εισοδήματος $10.000 * 9\% + 10.000 * 22\% = 3.100€$. Με βάση το νέο σύστημα φορολόγησης: έχουμε υπέρβαση τζίρου κατά 10.000€ (25.000-15.000) οπότε το τεκμήριο προσαυξάνεται κατά $10.000 * 5\% = 500$ και το τελικό τεκμαρτό εισόδημα θα είναι $14.196 + 500 = 14.696€$. Θα φορολογηθώ με πραγματικό εισόδημα καθώς $20.000 > 14.696$.

Παράδειγμα 3

Δικηγόρος 15ετίας με μικτό εισόδημα υπαλλήλου 13.000€, συνολικό κόστος μισθοδοσίας 15.000€, ακαθάριστα έσοδα 45.000€ και **καθαρά κέρδη 20.000€ (φόρο 3.100€)**. Ο φόρος εισοδήματος βάσει των λογιστικών βιβλίων είναι 3.100€ (βλέπε παραπάνω τον υπολογισμό). Το ελάχιστο τεκμαρτό εισόδημα είναι 14.196€ και προσαυξάνεται ως εξής: α) κατά 10% του κόστους μισθοδοσίας $10\% * 15.000 = 1.500€$ και β) προσαύξηση διαφορά τζίρου με μέσο όρο: $45.000 - 15.000 = 30.000 * 5\% = 1.500$. Συγκρίνω ελάχιστο εισόδημα 14.196€ με εισόδημα υπαλλήλου ($14.196 > 13.000$). Το τελικό τεκμαρτό εισόδημα είναι: $14.196 + 1.500 + 1.500 = 17.196 < 20.000$ οπότε φορολογούμαι με πραγματικό.

Παρατηρήσεις για την εφαρμογή του ελάχιστου (τεκμαρτού) εισοδήματος

- Το ελάχιστο ετήσιο εισόδημα μπορεί να αμφισβητηθεί εφόσον συντρέχουν κάποια από τις προϋποθέσεις: στρατιωτική θητεία, φυλάκιση, νοσηλεία, εγκυμοσύνη/λοχεία, λόγοι ανωτέρας βίας, φυσικές καταστροφές .
- Εξαιρούνται οι «μπλοκάκηδες» εφόσον συμβάλλονται με έως και 3 φυσικά ή νομικά πρόσωπα.
- Εξαιρούνται οι επαγγελματίες που παρουσιάζουν αναπηρία μεγαλύτερη ή ίση του 80%.
- Το τεκμήριο μειώνεται για όσους επαγγελματίες αποκτούν εισόδημα από μισθούς, συντάξεις ή αγροτική δραστηριότητα καθώς τα ποσά αυτά συνυπολογίζονται για την κάλυψη τεκμηρίου.
- Κάθε επαγγελματίας μπορεί να αμφισβητήσει το τεκμήριο με την προϋπόθεση ότι θα ζητήσει έλεγχο από τις φορολογικές αρχές για να υποστηρίξει την θέση του. Αναμένεται να καθοριστούν λεπτομέρειες από την Α.Α.Δ.Ε.

Γενικά αναμένουμε τις ερμηνευτικές εγκυκλίους για την εφαρμογή των νέων διατάξεων διότι υπάρχουν αρκετά σημεία που χρήζουν διευκρινίσεων.

Λοιπές πληροφορίες:

- Οι ασφαλιστικές εισφορές πρέπει να εξοφλούνται εντός του έτους για να εκπίπτουν από τα έξοδα της επιχείρησης.
- Γραμμάτια Δικηγορικού Συλλόγου: περιλαμβάνουν α) μια παρακράτηση 20% για τον ΕΦΚΑ που αφαιρείται από το μηνιαίο ειδοποιητήριο β) έναν προκαταβλητέο φόρος 15% που εμφανίζεται στη φορολογική σας δήλωση και συμψηφίζεται με τον φόρο εισοδήματος.
- Διαδικασίες μετά από έναρξη: σφραγίδα, άνοιγμα επαγγελματικού λογαριασμού , POS, συμφωνητικό με εργοδότη, κωδικοί σε e-timologio για έκδοση παραστατικού.
- Έξοδα καθαρής αξίας άνω των 500€ εξοφλούνται με τραπεζικό πληρωμές.
- Έσοδο συνολικής αξίας (καθαρή +ΦΠΑ) άνω των 500€ το εισπράτουμε τραπεζικά.
- Για τα έξοδα μας ζητάμε τιμολόγιο από τον προμηθευτή.

- Οι νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες φορολογούνται με συντελεστή 4,5% τα τρία πρώτα χρόνια άσκησης των δραστηριοτήτων τους εφόσον τα ακαθάριστα έσοδα τους δεν υπερβαίνουν τα 10.000€.
- Επιβάλλεται τέλος επιτηδεύματος μετά την παρέλευση 5 ετών από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας: 650€ για όσους φορολογούνται ως ελεύθεροι επαγγελματίες και 500€ για όσους αμείβονται με «μπλοκάκι». Από το 2024 και μετά το τέλος επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες μειώνεται κατά 50%.
- Προκαταβολή 55% εφόσον προκύψει φόρος για πληρωμή. Όταν αποκτάται για πρώτη φορά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα η προκαταβολή μειώνεται στο μισό δηλαδή 27,5%. Το νέο φορολογικό νομοσχέδιο προβλέπει μείωση προκαταβολής για το έτος 2024 όταν το τεκμαρτώως προσδιορισθέν εισόδημα υπερβαίνει το δηλωθέν.